Муркаш район хаçачĕ

Çĕнтерӳ ялавĕ

1944 çулхи майăн 5-мĕшĕнченпе тухать

57 (7697) № ✻ Шăмат кун, 2009 çулхи июлĕн (утă) 18-мĕшĕ ✻ Хакĕ ирĕклĕ

Эсир ачана садике вырнаçтарнă-и?

Çĕнĕ ушкăнсем уçăлĕç

Пĕрремĕш çул мар ĕнтĕ Муркашра тата Мăн Сĕнтĕрте ачасене садике вырнаçтарассипе йывăр лару-тăру. Мĕн туса пыраççĕ-ха ку тĕлĕшпе вĕрентӳ пайĕнче? Çак ыйту тавра калаçма чĕнтĕмĕр те редакцине район администрацийĕн вĕрентӳ, çамрăксен политики тата физкультурăпа спорт пайĕн ертӳçине З.Ю. ДИПЛОМАТОВАНА.

– Зоя Юрьевна, паянхи кун тĕлне районти миçе ача садике çӳрет?

– Кун пеккисем паян Муркаш районĕнче пурĕ 1424 ача. Çакă шкулчченхи ачасен 73 процентне танлашать. Районта халĕ çулталăк çурăчченхисем (паллах, цифрăсем улшăнса тăраççĕ) 431 ача, çулталăк çурăран пуçласа виçĕ çулчченхисем – 554, виççĕрен пуçласа ултă çул çурăна çитнисем – 1191, вăл шутра 5-6,5 çулхисем – 501. Шкул умĕнхи хатĕрленӳ занятийĕсене вăл вăхăтри ачасен 93 проценчĕ явăçтарнă.

Иртнĕ вĕренӳ çулĕнче 15 ача сачĕ, 5 пуçламăш шкулача сачĕ, 4 шкулчченхи ушкăн тата шкулсем çумĕнчи кĕске вăхăт пурăнмалли 6 ушкăн шкулчченхи воспитанипе вĕрентӳ ĕç-хĕлне туса пычĕç.

– Муркашра тата Мăн Сĕнтĕрте ачасене садике вырнаçтарассипе ыйту йывăр пулни паллă. Ăна татса парассипе вĕрентӳ пайĕ мĕнле утăмсем тума палăртнă?

– Асăнса хăвармалла пулĕ, шкулчченхи вĕрентӳ учрежденийĕсем çинчен калакан çĕнĕ типлă положенипе килĕшӳллĕн ачасене садике 2 уйăхранпа илме юрать. Анчах та пирĕн садиксенчи условисем çакна пурнăçа кĕртме май памаççĕ.

Паянхи кун тĕлне вара Муркашра 2007-2008 çулсенче çуралнă 100 яхăн ачан, Мăн Сĕнтĕрти 35 ачан ашшĕ-амăшĕсем вĕрентӳ пайне заявленисем çырса панă ĕнтĕ. Вĕсене пурне те садиксене хăрăсах илме майсем çук.

Тӳрех каламалла, Муркашри «Солнышко» ача садĕнче пĕлтĕрхи вĕренӳ çулĕнче ушкăнсене тепĕр 30 ача вырнаçтармалăх çĕнĕрен комплектларăмăр. Çавăнпа та ку вĕренӳ çулĕнче унта çĕнĕ ушкăнсем уçăлмаççĕ. Ашшĕ-амăшĕсен йытăвĕсене тивĕçтерес тесех «Путенене» вырнаçнă 2 пуçламăш класа Муркашри вăтам шкул çуртне куçартăмăр. Кунтах ĕçленĕ вĕрентӳ пайĕн диагностикăпа консультаци центрне те çитес вăхăтрах урăх çурта куçарма планлатпăр. Çапла вара çак ача садĕнче 1,5-3 çулхи 45 ача вырнаçмалăх 3 çĕнĕ ушкăн уçатпăр.

(Вĕçĕ 6-мĕш стр.).

Муркашра тата Мăн Сĕнтĕрте ачана садике вырнаçтарасси – пысăк ыйтусенчен пĕри. Ача çуралать, анчах çулталăк çурăра ăна ача садне вырнаçтарма майĕ те çукпа пĕрех.

Хăвăр ачăра садике мĕнле вырнаçтарнă? Çак ыйтăва Муркаш урамĕсенче ача амăшĕсене патăмăр.

АННА, ывăлĕ 2 çулта:

– Эпир садике вырнаçайман-ха. «Путенене» кайма черетре тăратпăр. Хăçан вырнаçасси хальлĕхе паллă та мар. Çитес шăмат кун пуху пулать терĕç. Ыррине вара нимех те каламĕç пуль. Ывăлпа ларнăран ĕçе тухма та май çук.

СВЕТЛАНА:

– Манăн ача садике çӳрет. Тăватă çулта. Эпир ăна çулталăк çурăрăх ача садне вырнаçтарнă. Ача çулталăкран кăшт иртсенех заявлени çырса панăччĕ. Тепĕр тăватă уйăхран ытти документсене хатĕрлерĕмĕр, медосмотр тăтăмăр. Ун чухне ачана садике вырнаçтарасси паянхи пекех йывăр пулман.

ТАМАРА, сутуçă:

– Манăн хĕр ывăлне садике вырнаçтарас тесе, ăна çуралнă хыççăнах черете тăратрĕ. Хăй вара кăнтăрлахи уйăрма вĕренетчĕ. Çулталăк çурăра садике вырнаçтарма май пулмасть тесен вара хĕрĕм хăй вĕреннĕ çĕртен справка та илсе килчĕ. Ачана вĕренме илсе çӳреймĕн-çке-ха. Çакă çăмăллăх шутĕнче пулнă пулас. Халĕ мăнук садике çӳреме пуçлани çулталăк та çитрĕ ĕнтĕ.

Йыхрав

Раççей чемпионачĕ – Шупашкарта

Июлĕн 23-26-мĕшĕсенче Шупашкарти «Олимпийский» стадионта çăмăл атлетикăпа Раççей чемпионачĕ иртет. Тĕп хулара çеç мар, республикăра пурăнакансен те тăватă кун хушши Раççей çăмăл атлетикин çăлтăрĕсене сăнама май пулать. Юрий Борзаковский, Гульнара Галкина-Самитова, Анна Альминова, пирĕн ентеш, Раççей рекордсменĕ Сергей Иванов тата ытти нумай спортсмен пурĕ 40 тĕрлĕ ăмăртура медальсем çĕнсе илессишĕн вăй виçĕç. Чемпионатăн тӳрĕ эфирне «Спорт» телеканалпа кăтартаççĕ.

Пурне те интереслĕ ăмăртусене йыхравлатпăр!

Чемпионат июлĕн 23-мĕшĕнче 16.00 сехетре савăнăçлă лару-тăрупа уçăлать.

Хастар çамрăксем

Медале тивĕçнисем

Вунпĕрмĕшсем шкул медальсемпе пĕтерни малтанах хăйсемшĕн пысăк парне. Вĕсене вĕрентнĕ учительсемпе ашшĕ-амăшĕсемшĕн те ку питĕ пысăк савăнăç тата пурнăçри пĕр тапхăрăн хăйне май пĕтĕмлетĕвĕ.

Кăçалхи выпускниксем хушшинче ылтăн медале тивĕçнисене палăртнă ĕнтĕ. Вĕсем çаксем:

Муркаш лицейĕнчен – **Ольга Лебедева тата Анастасия Иванова;**

Муркашри вăтам шкултан – **Андрей Григорьев, Дмитрий Грачев, Марина Алексеева тата Мария Налимова;**

Чуманкассинчи вăтам шкултан – **Марина Алексеева, Екатерина Иванова, Алиса Петрова тата Катерина Перлова;**

Мăн Сĕнтĕрти вăтам шкултан – **Мария Филиппова;**

Йӳçкассинчи вăтам шкултан – **Анна Кузьмина тата Вероника Давыдова.**

Шкула кĕмĕл медальпе вĕçленисен ячĕсене те пĕлтеретпĕр. Вĕсен хастарлăхĕпе тăрăшулăхĕ те çӳлерех асăннисенчен кая мар.

Муркашри лицейран – **Наталия Петрова, Лия Краснова тата Татьяна Евтихеева;**

Чуманкассинчи вăтам шкултан – **Ольга Павлова тата Екатерина Игнатьева;**

Мăн Сĕнтĕрти вăтам шкултан – **Людмила Блинова;**

Орининти вăтам шкултан – **Екатерина Бычкова;**

Йӳçкассинчи вăтам шкултан – **Оксана Павлова.**

Ытти вĕренекенсемшĕн тĕслĕх пулса тăнăскерсен малашнехи çулĕсем такăр пулччăр.

Симĕс ĕç çи

Ыранхи ăнăçу паян пуçланать

Утă уйăхĕн 16-мĕшĕ тĕлне районти пĕрлешӳллĕ тата хресчен (фермер) хуçалăхĕсем пурĕ 5625 тонна утă (99,3 процент), 2800 тонна сенаж (33,9 процент), 8050 тонна силос (40,8 процент) янтăланă. Çакна валли нумай çул ӳсекен курăксене 6448 гектар (68,8 процент), пĕр çул ӳсекен курăксене 196 гектар (11,5 процент) çулнă.

«Передовик» ял хуçалăх производство кооперативĕнче пулсан кунти ертӳçĕсемпе механизацилене звено ĕçченĕсем выльăхран продукци илес ĕçĕн никĕсне ытлă-çитлĕ паха апат хатĕрлассинче кураççĕ.

– Выльăх-чĕрлĕх отраслĕнчи малашлăхпа пурăнма çу кунĕсемпе тулăх усă курса юлмалла. Эпир паян çав тĕллевпе ĕçлетпĕр те, – терĕ хирсене çитсе курма чĕнсе хуçалăх ертӳçи Н. Царев.

Хирсенче вара утă-сенаж хатĕрлессипе хĕрӳ ĕç тăрать. Трактор штурвалĕ умĕнчи ĕç стажĕ 25 çула çитнĕ Борис Федоров **(пĕрремĕш сăн ӳкерчĕкре)** «симĕс ĕç çире» ĕç килĕшĕвĕпе ĕçлет. Эпир çитнĕ вăхăтра вăл çулакан агрегата кулленхи пекех ĕçе тухиччен тĕплĕ тишкерӳ тăватчĕ.

Çулнă-типĕтнĕ утăна хирте рулонсене пуçтарса хурасси тата вĕсене фермăсене сывăхне турттарса хурасси вара ирхи сывлăмран каçхи сывлăмчен пĕр чарăнмасăр пырать. Çакна хăйĕн сăмахĕсенче МТЗ-80 трактор çинче утă преслассипе яра куна ирттерекен Андрей Яковлев механизатор та **(иккĕмĕш сăн ӳкерчĕкре)** çирĕплетрĕ.

– Манăн ĕç типĕ утăна хĕвел çинче ытлашши вырттармасăр рулона пухса хурасси. Вĕсене фермăсене турттарассипе вара ятарлă ушкăн тимлет. Вĕсен тăрăшулăхĕпе хирте рулонсем иккĕмĕш талăка юлни пулманпа пĕрех, – терĕ вăл.

Çак вăхăтра хиртен утă рулонĕсем тиесе лартнă КамАЗ тухса кайрĕ. Унпа ĕçлекен Г. Карамалькин выльăх апачĕ хатĕрлес тапхăрта техникăна ĕççĕр лартмарĕ. Çав хушăрах рулонсем тиекен Вениамин Христофоров тракторĕ умне Вадим Даниловăн тракторĕ çитсе чарăнчĕ. Вера Бирюковапа Фаина Петрова ĕçченсем рулонсене тиеме меллĕ пултăр тесе тимлеççĕ. Çак ĕçченсене эсир **виççĕмĕш сăн ӳкерчĕкре** куратăр.

– Çитес хĕл кунĕсенче выльăх-чĕрлĕхрен ытларах продукци илесси паян мĕнле апат янтăланинчен пуçланать. Çакна ăнланса ĕçлетпĕр те, – терĕ кĕске сăмахĕнче Вера Бирюкова.

«Передовик» хуçалăх ĕнерхи кун тĕлне 530 тонна утă, 750 тонна силос янтăланă. Ку вăл хуçалăхра планпа пăхнин 308 тата 125 проценчĕ. Москакассисем иртнĕ кунсенче сывхаракан вырма валли КЗСсем юсама пуçларĕç пулин те, выльăх апачĕ хатĕрлес ĕç те кунта чарăнса лармасть.

Анатолий БЕЛОВ.
Автор сăн ӳкерчĕкĕсем.

Саламлатпăр

Хисеплĕ те хаклă сыннăмăра, аппана, мăнаккана – Мăн Шаптак ялĕнче пурăнакан **Елена Сергеевна ИВАНОВАНА** 84 çул тултарнă ятпа ăшшăн-ăшшăн саламлатпăр.

Сана çак паллă кун ячĕпе саламласа пурнăçра мĕн пур ыррине кăна сунатпăр. Яланах çирĕп сывлăхлă пул, ĕмĕрӳ чăваш сурпанĕ пек вăрăм пултăр. Сывăх тăванусем сана яланах савăнăçпа телей, савăк кăмăл парнелеччĕр. Пурнăçу ăнса пытăр, мĕн ĕмĕтленни пурнăçлантăр.

Саламлаканĕсем: Ивановсем, Колбасовсем, Перловсем.

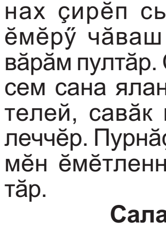

Пирĕн юратнă шăллăма, пысăк аттене – Уйкас Хачăк ялĕнче пурăнакан **Александр Леонидович АЛЕКСЕЕВА** 50 çул тултарнă ятпа ăшшăн саламлатпăр. Юман пек çирĕп сывлăх, иксĕлми вăйхăват, вăрăм кун-çул, çемьере килĕшӳ, пурнăçра телейпе ăнăçу сунатпăр.

Саламлаканĕсем: амăшĕ, аппăшĕ, Антиповсем, Николаевсем.